

Voorwoord

‘Thuis’ is het thema van Erfgoeddag dit jaar. Wat maakt een huis tot een (echte) thuis? Uit wat bestaat dat, dat thuisgevoel? Erfgoeddag, op zondag 21 april 2024, zoekt uit wat het gewone zo bijzonder maakt, vroeger en nu. Een dag vol gevoelens, wetenswaardigheden, zintuiglijke ervaringen, ontdekkingen en vragen over jouw nabije buurt, verbondenheid, migratie, reizen en nog veel, veel meer!

Al meer dan twintig jaar zet Erfgoeddag het roerend en immaterieel erfgoed in Vlaanderen en Brussel in de kijker. Al 16 jaar zet ook ECRU alles in het werk om op die dag samen met lokale organisaties een mooi en divers programma aan te bieden.

Ben je een vaste bezoeker, dan weet je welke boeiende tentoonstellingen en activiteiten je kan ontdekken. Maakte je nog geen kennis met cultureel erfgoed? Dan is dit de uitgelezen kans! Zo zijn er ook dit jaar weer verschillende tentoonstellingen, rondleidingen, wandelingen, workshops, lezingen en demonstraties. Je maakt kennis met de multiculturele bewoners van de mijnicities, de woonwagenbewoners of de vakantiegangers. Verbaas je over huiselijke symboliek in de kerk. Ervaar het thuisgevoel in een huis, café, molen, straat, beiaard, kunstwerk, dorp of stad. Ga mee op speurtocht naar de sjerp van de burgemeester. En heb je ooit al eens gehoord van koningschieten, de hoogdag in het gildeleven?

Met meer dan 30 gratis activiteiten kom je als bezoeker zeker aan je trekken. Ontdek het volledige overzicht in dit krantje mét handige kaart. De actuele info is steeds terug te vinden via www.ecru.be/erfgoeddag. Leuke activiteiten om met kinderen te doen herken je aan het vlieg-label . Voor sommige activiteiten dien je op voorhand te reserveren. Hoe dat moet, kan je steeds bij de activiteit terugvinden. Ontdek aan de hand van enkele getuigenissen wat ECRU voor jou kan betekenen en op welke ondersteuning je kan rekenen om het cultureel erfgoed in onze regio onder de aandacht te brengen (p. 10-11)! Sta je net als wij te popelen om jongeren – de erfgoedbewakers van morgen – bewust te maken van de rijkdom van de erfgoedsector? Of word ook vrijwilliger en duik mee in een boeiende wereld van lokaal erfgoed! Vind de perfecte match in de Mijnstreek! (p. 12)

Tenzij anders vermeld, vinden alle activiteiten plaats op zondag 21 april 2024.

We nodigen je graag uit om al dat mooie erfgoed te ontdekken, wensen je alvast veel plezier en hopen je te mogen ontmoeten!

Inhoud

AS	P.04
BERINGEN	P.04
GENK	P.05
HEUSDEN-ZOLDER	P.07
HOUTHALEN-HELCHTEREN	P.07
LEOPOLDSBURG	P.08
MAASMECHELEN	P.08
ECRU CREËERT RUIMTE VOOR ERFGOED- EN CULTUURPOTENTIEEL	P.10
VIND DE PERFECTE MATCH IN DE MIJNSTREEK!	P.12

Blijf op de hoogte!

Teken in op de nieuwsbrief van ECRU via www.ecru.be en volg ons via Facebook en Instagram: [@ecrueeftkleuraancultuur](https://www.facebook.com/ecrueeftkleuraancultuur) of [#ecrueeftkleuraancultuur](https://www.instagram.com/ecrueeftkleuraancultuur).

Alle actuele info over de Erfgoeddagactiviteiten vind je ook via: www.ecru.be/erfgoeddag.

Cultuurschepenen van de deelnemende gemeenten (v.l.n.r.)

- Hanne Kellens (Houthalen-Helchteren)
- Marleen Hoydonckx (Heusden-Zolder)
- An Moons (Beringen)
- Jo Santermans (As)
- Marleen Kauffmann (Leopoldsburg)
- Corrie Bemelmans (Maasmechelen)
- Annik Nagels (Genk)

BERINGEN	HEUSDEN-ZOLDER	HOUTHALEN-HELCHTEREN	GENK	AS	MAASMECHELEN
1 / 2 Tentoonstelling Multimedia- presentatie BuBaO Het Meer 3 Wandeling Inloophuis 4 Tentoonstelling Mijnkathedraal Sint-Theodardus 5 Tentoonstelling Mijnmuseum Beringen 6 Tentoonstelling Heemlokaal	1 Tentoonstelling Bibliotheek Heusden-Zolder 2 Tentoonstelling Museum Circuit Zolder LEOPOLDSBURG 1 Tentoonstelling Museum Heemkring Heppen	1 Lezing Ontmoetingscentrum De Roepsteen 2 Tentoonstelling Kerkje van Laak en Sint-Jozef Werkmanker 3 Tentoonstelling Oude pastorij en Nieuw Administratief Centrum (NAC) 4 Belevingsparcours De Goei Wei 5 / 6 Workshop Rondleiding Bezoekerscentrum Hengelhoef	1 Lezing Natuurgebied de Maten 2 / 3 / 4 Rondleiding Tentoonstelling Multimedia-presentatie Sint-Martinuskerk 5 / 6 Tentoonstelling Lezing Emile Van Dorenmuseum 7 Rondleiding Thor Park	1 Spektakel Schuttersweide 2 Tentoonstelling Watermolen 't Mieleke 3 Demonstratie Langers Lanz-Bulldog Museum 4 Tentoonstelling Cafetaria de Mèrt Woonzorgcentrum Heyvis 5 Tentoonstelling Wijkcentrum Opgrimbe 6 Tentoonstelling Sint-Kristoffelkerk 7 / 8 Demonstratie Landbouwmuseum De Nostalgie 9 Voorlees- of vertelactiviteit Kijkkerk Uikhoven	1 Rondleiding Molen Nieuw Leven 2 Presentatie Toren Sint-Barbarakerk 3 Rondleiding Museum van de Mijnwerkerswoning 4 Tentoonstelling Cafetaria de Mèrt Woonzorgcentrum Heyvis 5 Tentoonstelling Wijkcentrum Opgrimbe 6 Tentoonstelling Sint-Kristoffelkerk 7 / 8 Demonstratie Landbouwmuseum De Nostalgie 9 Voorlees- of vertelactiviteit Kijkkerk Uikhoven

De aandachtige lezer zal opgemerkt hebben dat in deze brochure voor het eerst een activiteit uit Leopoldsburg werd opgenomen. Ook deze gemeente maakt deel uit van het intergemeentelijk samenwerkingsverband ECRU en schuift graag haar bijzonder cultureel erfgoed naar voren.

“Thuis, een fundament van cultureel en immaterieel erfgoed, weeft de rijke draden van traditie en identiteit samen. In de huiselijke warmte vinden we niet alleen fysieke beschutting, maar ook de erfenis van overgedragen waarden en rituelen. Het alledaagse leven, doorspekt met verhalen en gebruiken, vormt de essentie van onze verbondenheid met het verleden en geeft richting aan de toekomst. Thuis is waar geschiedenis ademt en waar we de kostbare schatten van ons cultureel erfgoed koesteren.”

– Jo Santermans

© Sint-Sebastiaan As

1. Spektakel Koningschieten, een hoogdag in het gildeleven

Koningschieten is een feestelijk volksvermaak van de schutterij Sint-Sebastiaan in As. Een koning wordt bepaald door het houden van een traditionele schietwedstrijd. Schiet op een houten koningsvogel met een handgemaakte Limburgse buks om de wedstrijd te winnen. Wanneer het koningszilver wordt omgehangen mag jij je officieel koning noemen. Wie de vogel afschiet, is nooit op voorhand bekend. Wel maakt iedereen kans op deze felbegeerde titel. Deze eeuwenoude traditie is vandaag nog springlevend en versterkt het thuisgevoel. Het Koningschieten brengt gildeleden, deelnemers, toeschouwers en nieuwsgierigen samen, op zoek naar een plek waar ze, in interactie met anderen, thuis kunnen komen. Grijp je kans en mis dit bijzonder spektakel niet!

Waar? Schuttersweide As
Kantonnale Baan 20, 3665 As
Wanneer? Van 14 tot 18 u.
Organisatie: Schutterij Sint-Sebastiaan

● Deelname aan de schietwedstrijd is niet geschikt voor rolstoelgebruikers. Het geweer rust vanop een bepaalde hoogte op de schouder.

© Sint-Aldegondiskring

2. Tentoonstelling Het dagelijks leven in 't Mieleke

't Mieleke is een graanwatermolen van het onder-slagtype. Dat betekent dat het water onder het rad door stroomt. Tot 1956 was 't Mieleke bewoond, maar vandaag kan je er het heemkundige museum bezoeken. Het dagelijkse leven van vroeger in As komt er tot leven dankzij een uitgebreide collectie gereedschap-

pen, kledij, huisraad en gebruiksvoorwerpen. Ook vind je er stukken die als rariteiten kunnen worden beschouwd. Breng zeker een bezoek, want tijdens Erfgoeddag word je hartelijk verwelkomd met een lekker kopje koffie, thee of een frisdrankje. Breng bij mooi weer zeker je lunch mee. Het pittoreske parkje dat de molen met het molenhuis verbindt, is de ideale plaats voor een zomerse picknick aan het water.

Waar?
Watermolen 't Mieleke
André Dumontlaan 17, 3665 As
Wanneer?
Van 10 tot 12 u. en van 13 tot 18 u.
Organisatie:
Sint-Aldegondiskring

● De benedenverdieping is volledig toegankelijk voor rolstoelgebruikers. De eerste verdieping is enkel te bereiken via een trap.
● Vanaf 6 jaar

© Barbara Cremers

3. Demonstratie Thuis zijn in de mechaniek van de koolzaadmobil

Al van jongs af aan was conservator Walter Langers gefascineerd door mechaniek. Dankzij zijn vakkennis over tractoren, stationaire motoren en oude landbouw-machines ontwikkelde hij een zelffontworpen tractor als milieuvriendelijk alternatief. De koolzaadmobil perst 20 liter koolzaadolie terwijl hij 1 liter koolzaadolie verbruikt om te rijden. De resterende 19 liter koolzaadolie kan gebruikt worden in de keuken. Kom kijken naar dit knap staaltje vakmanschap, ontstaan uit een combinatie van oude technieken en hedendaagse duurzaamheid. In het museum vind je ook nog een collectie gere-toureerde en opgemaakte tractoren van het merk Lanz-Bulldog. Kinderen kunnen oude ambachten leren zoals het melken van koeien of draaien van springkorden en verschillende dieren ontmoeten op de kinderboerderij.

Waar?
Langers Lanz-Bulldog Museum
Hoogstraat 277, 3668 As
Wanneer? Van 10 tot 18 u.
Organisatie: Langers Lanz-Bulldog Museum i.s.m. de gemeente As

● Volledig toegankelijk
● Vanaf 3 jaar

● Volledig toegankelijk
● Gedeeltelijk toegankelijk
● Niet toegankelijk
● Activiteiten speciaal voor gezinnen met kinderen tot en met 12 jaar

“Thuis is daar waar je hart ligt. Voor mij is dat Beringen, een stad met een rijke geschiedenis die we moeten koesteren. Maar een thuisgevoel is voor iedereen anders. Een thuis is voor ons zo gewoon dat we er niet meer bij stilstaan. Sommige mensen moeten echter noodgedwongen hun thuis verlaten. Gezien ons mijnverleden denk ik aan de mijnwerkers die in Beringen een nieuwe thuis zochten. Ik ben dan ook blij dat Erfgoeddag stilstaat bij wat een thuisgevoel zo bijzonder maakt.”

– An Moons

© BuBaO Het Meer

1. Tentoonstelling Paniek in Paal. Waar is de sjerp van de burgemeester?

De burgemeester van Beringen is ten einde raad: hij is zijn sjerp kwijt! Hij roept de hulp in van de leerlingen uit basisschool Het Meer. Want waar kan je een speurtocht beter starten dan in de woning van oud-burgemeester de Quebedo? Wist je dat deze woning later ook dienstdeed als het gemeentehuis van Paal? Een historisch waardevol gebouw met een rijke, culturele geschiedenis, waar anno 2024 de leerlingen van basisschool Het Meer zich thuis voelen. Op deze plaats, uitgerust met een snoezel- en een kineruimte en waar juffen en meesters elk kind volgens hun noden benaderen, begint een groots avontuur. Benieuwd of het de leerlingen lukt om de sjerp van de burgemeester op te speuren? Dan nodigen de leerlingen jou graag uit om mee in het avontuur te stappen. Ontdek hoe zij tijdens deze spannende speurtocht op onderzoek gaan naar het lokale erfgoed uit hun buurt.

Waar? BuBaO Het Meer
Beverlosesteenweg 3, 3583 Beringen
Wanneer? Van 10 tot 17 u.
Organisatie: BuBaO Het Meer i.s.m. de stad Beringen, Paalonline, Internetgazet Beringen, HJP Productions, 't Ateliertje (Myriam Goris), ECRU Erfgoed

● Volledig toegankelijk
● Vanaf 8 jaar

© Paalonline

2. Multimedia-presentatie Een Spanjaard vindt zijn thuis in Paal

Ken jij het oude gemeentehuis van Paal? Dan heb je zeker al gehoord van de naam 'De Cupido'. Léopold de Quebedo was van Spaanse afkomst en was van 1895 tot

1916 burgemeester van Paal. Het 'kasteele' waarin de familie de Quebedo woonde, deed na de Tweede Wereldoorlog zelf ook dienst als gemeentehuis. Tegenwoordig is dit gebouw een school en volgen de leerlingen van Het Meer hier graag les. Maar waarom heeft de familie De Quebedo besloten om van Paal hun nieuwe thuis te maken? Welke familiegeschiedenis schuilt er achter dit historische gebouw? Op Erfgoeddag blaast Paalonline het verhaal van deze enigszins exotische familie in Paal nieuw leven in.

Waar? BuBaO Het Meer
Beverlosesteenweg 3, 3583 Beringen
Wanneer? Van 10 tot 17 u.
Organisatie: Paalonline i.s.m. BuBaO Het Meer

● Volledig toegankelijk
● Vanaf 8 jaar

© Stad Beringen

3. Wandeling Op verkenning 'Thuis in de Cité'

Wie Beringen zegt, zegt steenkoolmijn. 'Thuis in de Cité' is een wandeling in de buurt van Beringen-Mijn. Langs kronkelende straten en buitenland kwamen mensen naar hier op zoek naar een beter leven. De mijncité was en is nog steeds een warm thuis voor verschillende oud-mijnwerkers en hun families. Vaak werden migranten in barakken of logementshuizen gehuisvest voordat ze een eigen huis kregen. De hiërarchie op de mijn weerspiegelt de zich ook in de woningbouw, met duidelijke verschillen tussen huizen voor arbeiders, bedienden en directie. Vraag je af hoe een woning in de mijncité er vroeger uitzag? Hoe men erin leefde? Welke plek een belangrijke rol speelde? En waar de badkamer zich bevond? Breng dan een bezoek aan de tentoonstelling 'De multiculturele mijncité van Beringen-Mijn'. Aan de hand van foto's en verhalen wordt een beeld geschetst van de mensen die zich thuis voelen in de mijncité.

© Kiosk Heemkunde Beringen-Paal-Koersel

Waar? Inloophuis Beringen-Mijn
Alfred Habetslaan 17, 3581 Beringen
Wanneer? Van 10 tot 18 u.
Organisatie: SAAMO Limburg i.s.m. Inloophuis, Acli La Baracca, Citévolk Spreek en Toerisme Beringen

● Volledig toegankelijk.
Toegang via de groene poort op de Laan op Vurten voor rolstoelgebruikers.

© Citévolk Spreek

4. Tentoonstelling De multiculturele mijncité van Beringen-Mijn

In de zomer van 1901 werd steenkool gevonden in Limburg. Hierdoor evolueerde Beringen-Mijn razend-snel van een dunbevolkt heidegebied tot een multiculturele wijk die bruisst van leven. Uit binnen- en buitenland kwamen mensen naar hier op zoek naar een beter leven. De mijncité was en is nog steeds een warm thuis voor verschillende oud-mijnwerkers en hun families. Vaak werden migranten in barakken of logementshuizen gehuisvest voordat ze een eigen huis kregen. De hiërarchie op de mijn weerspiegelt de zich ook in de woningbouw, met duidelijke verschillen tussen huizen voor arbeiders, bedienden en directie. Vraag je af hoe een woning in de mijncité er vroeger uitzag? Hoe men erin leefde? Welke plek een belangrijke rol speelde? En waar de badkamer zich bevond? Breng dan een bezoek aan de tentoonstelling 'De multiculturele mijncité van Beringen-Mijn'. Aan de hand van foto's en verhalen wordt een beeld geschetst van de mensen die zich thuis voelen in de mijncité.

Waar? Mijncathedraal Sint-Theodardus,
Koolmijnlaan 348, 3581 Beringen
Wanneer?
Zaterdag 20 april 2024, van 13 tot 17 u.
Zondag 21 april 2024, van 13 tot 17 u.
Organisatie: Citévolk Spreek

● Volledig toegankelijk

© Mijncmuseum Beringen

5. Tentoonstelling Over vriendschap in de ondergrond en huiselijk geluk

Iedereen kent wel spreuken zoals 'oost west, thuis best', 'zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens' of 'daar kan je een huis op bouwen'. Een aantal oude en moderne huis-tuin-en-keukenspreuken worden als kapstok genomen om het rijke mijnwerkersleven te duiden. De tentoonstelling behandelt onderwerpen als het sociale leven in de tuinwijken en het gezinsleven van de mijnwerkers. Maar ook het gevaarlijke werk in de mijn zelf en het aantrekken van buitenlandse arbeidskrachten komen aan bod. Ook is er aandacht voor meer actualiteitsgerichte thema's zoals de milieuproblematiek van fossiele brandstoffen. Na een bezoek aan deze expo ben je ongetwijfeld thuis in deze materie.

Waar? Mijncmuseum Beringen
Koolmijnlaan 201, 3582 Beringen
Wanneer? Van 10 tot 17 u.
Organisatie: Mijncmuseum Beringen

● Het Mijncmuseum en de gebouwen errond zijn slechts gedeeltelijk of niet goed rolstoeltoegankelijk, maar er zijn wel enkele mogelijkheden. Je kan het best contact opnemen met de organisatie om jouw situatie toe te lichten en te bekijken wat mogelijk is.

6. Tentoonstelling Thuis in je gemeente

De tentoonstelling "Thuis in je eigen gemeente" van heemkundige kring Kiosk neemt je mee naar het leven van 50 tot 125 jaren geleden. Tegelijk presenteert de heemkring haar eerste boek met hetzelfde thema. De huizen toen hadden veel minder comfort en hun bewoners kenden veel minder sociale zekerheid. Maar de voordeur stond open. De hoogtepunten van het jaar waren de kermissen, processies, feestdagen en bedevaarten. Was het vroeger beter?

Waar? Heemlokaal
Hoogstraat 24, 3580 Beringen
Wanneer? Van 10 tot 18 u.
Organisatie: Kiosk Heemkunde Beringen-Paal-Koersel

● Volledig toegankelijk

“Iedere keer als ik Genk binnenrijd, is het een grote schachtbok die me verwelkomt. En dan weet ik weer dat ik thuis kom. Het zijn de verhalen uit het verleden die ons heden inspireren en onze toekomst samen vormgeven.”

– Annik Nagels

© Renaat Huygen

1. Lezing Het verhaal van de Slagmolen

Ze zijn stilaan aan het verdwijnen: authentieke plekken waar je kennissen kan ontmoeten, rustig een boek kan lezen, de uitbater kent en waar toevallige ontmoetingen vriendschappen worden. Café 'de Slagmolen' in Genk sloot in 2010 na 54 jaar de deuren en was eigendom van cafébaas Renaat Huygen. Een gezellige plek om te vertoeven waar er werd gelachen, gefeest maar vooral waar iedereen elkaar kende. Het beste café van Genk? Geen twijfel mogelijk, want het beste café is daar waar klanten zich thuis voelen. Geroemd waren Renaat zijn specialiteiten zoals de 'hitskieh's' of kipkap, zijn goulashsoep en boekweitkoek met spek. Loopt het water je al in de mond? Wees vanaf 13.00 uur welkom in de Buitenbar aan de Slagmolen en smul van deze overheerlijke boekweitkoek. De boeiende lezing over authentieke verhalen start om 14.00 uur. Heb je zelf leuke anekdotes en foto's over de Slagmolen, het café of het zwembad? Stuur dan een mail naar bc.dematens@natuurpunt.be.

Waar? Natuurgebied de Maten
Slagmolenweg 76, 3600 Genk
Wanneer? Van 13 tot 17 u.
Organisatie: Bezoekerscentrum de Maten - de Slagmolen i.s.m. Natuurpunt Genk

● Volledig toegankelijk

© ECRU Erfgoed

2. Rondleiding Hoog in de toren, daar is de beiaard thuis

De beiaard is verbonden met de klanken van een stad en geeft voor velen een thuisgevoel. Wie uit de stad verhuist, mist dat deuntje vaak. Maar welke hit

06 zing jij uit volle borst mee en geeft jou dat warme thuisgevoel? Zijn er kinderliedjes die je vroeger thuis zong of vandaag de dag nog zingt? Vraag je favoriete verzoeknummer op voorhand aan en kom live de uitvoering hiervan door de beiaardier bijwonen hoog in de toren! Denk bijvoorbeeld aan het kinderlied 'Een, twee, drie, vier hoedje van papier' of het meesterlijke lied van Adele 'Hometown Glory'. Stuur je verzoeknummer vóór 14 april naar beiaard@genk.be en geef even aan of je graag aanwezig wil zijn bij het afspelen van jouw nummer en rond hoe laat dit het best voor jou past. Heb je geen favoriet nummer? Dan ben je ook hartelijk welkom om kennis te maken met onze Genkse beiaard tijdens een geleid torenbezoek. Misschien herken je wel een of meerdere liedjes die gespeeld worden.

Waar? Sint-Martinuskerk Crypteplein 1, 3600 Genk
Wanneer? Van 14 tot 17 u.
Organisatie: Beiaard Genk i.s.m. stad Genk - dienst Cultuur

- De beiaard is enkel toegankelijk voor personen die de 200 treden tot boven kunnen beklimmen, dus moeilijker toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit. Wel is de tentoonstellingsruimte te bezoeken (1 trap omhoog) of is de beiaard beneden op het kerkplein te beluisteren.
- Vanaf 6 jaar

© documentatie.org

3. Tentoonstelling Ieder huisje heeft zijn kruisje

Je kent vast wel de uitdrukking 'Ieder huisje heeft zijn kruisje' die betekent dat in ieder gezin of iedere familie verdriet is. Maar wist je dat er ook andere manieren zijn om in het geloof kracht, vertrouwen en bescherming te vinden? Denk maar aan het kruisbeeld dat boven de voordeur hangt. Het palmtakje in de keuken. Of een wijwatervat in het huis van God. Benieuwd naar de betekenis van religieuze symbolen, tradities en rituelen, vroeger en vandaag? Bezoek dan zeker de intrigerende tentoonstelling 'Ieder huisje heeft zijn kruisje' in de Sint-Martinuskerk te Genk. Ontdek aan de hand van bijzondere voorwerpen hoe het geloof thuis en binnen het gezinsleven een plaats krijgt. De tentoonstelling 'Ieder huisje heeft zijn kruisje' opent op 21 april en blijft toegankelijk tot 30 september. Op Erfgoeddag zijn er gratis rondleidingen om 14.30 u. en om 16 u.

Waar? Sint-Martinuskerk Crypteplein 1, 3600 Genk
Wanneer? Van 14 tot 17 u.
Organisatie: Vrienden van de Sint-Martinuskerk i.s.m. de kerkfabriek Sint-Martinus

- Volledig toegankelijk
- Vanaf 6 jaar

© Hilde Depol

4. Multimedia-presentatie Wonen op wielen

Woonwagengewoners koesteren een nomadische levenswijze en het vrijheidsgevoel dat daarmee gepaard gaat. Het wonen op wielen staat centraal. Grijp je kans om op Erfgoeddag de woonwagencultuur te ontdekken. Bewonder een authentieke woonwagen alsook een mobilhome of caravan. Maak kennis met enkele bewoners, spreek hen aan en stel gerust enkele vragen. Hoe voelt het om te leven in een woonwagen? Waarom is een woonwagenterrein een thuis? Daarnaast toont de tentoonstelling de eigenheid van de woonwagencultuur. Luister naar amusante podcast afleveringen, waarbij de woonwagengewoners hun verhaal vertellen gelinkt aan allerlei thema's. Een primeur! De woonwagengewoners gaan aan de slag met 'spoken word' om hun verhaal op een bijzondere manier voor te dragen. Het eindresultaat van dit project wordt getoond op Erfgoeddag. Overwinnen ze hun plankenkoorts, dan is de kans groot dat ze dit live brengen. Fingers crossed!

Waar? Kerkplein Sint-Martinuskerk Crypteplein 1, 3600 Genk
Wanneer? Van 11 tot 17 u.
Organisatie: SAAMO Limburg i.s.m. Ons Leven, de stad Genk en Farida Zaouad

- Volledig toegankelijk

© Emile Van Dorenmuseum

5. Tentoonstelling Op de koffie bij Emile en Cidonie

Landschapsschilder Emile Van Doren en zijn vrouw Cidonie ontvangen je op de koffie in hun kunstenaarswoning 'Le coin perdu'. Ze bouwden het huis met atelier in 1913 en woonden en werkten er tot hun dood. Emile belandde voor het eerst in Genk op het einde van de 19de eeuw. Hij werd niet alleen verliefd op het Genkse landschap, maar ook op Cidonie. Ontdek hun verhaal én dat van vele anderen in de tentoonstelling 'Verliefd in Genck', in het romantische en huiselijke decor van hun thuis, villa 'Le coin perdu'.

Waar? Emile Van Dorenmuseum Huis van landschap en kunst Henri Declenestraat 21, 3600 Genk
Wanneer? Van 13.30 tot 17.30 u.
Organisatie: Emile Van Dorenmuseum

- Enkel de gelijkvloerse ruimten zijn rolstoeltoegankelijk. Er is enkel een trap naar de eerste verdieping. Het zwaartepunt voor Erfgoeddag ligt echter op de gelijkvloerse ruimten.

© Stad Genk

6. Demonstratie Restauratie schilderij 'Schapen op de Melberg' uit 1888

Decennialang verbleef het monumentale schilderij 'Schapen op de Melberg' als langdurige bruikleen in het vredegericht van Genk. Na de sluiting van het gerechtshof keerde het eind 2023 terug naar de collectie van het Emile Van Dorenmuseum, waar het in de expo 'Verliefd in Genck' voor het eerst zal worden getoond. Het schilderij dateert van 1888 en is gemaakt door Eugeen Diellewyns, een

leerling van Joseph Coosemans, één van de boegbeelden van het 19de-eeuwse station d'artistes Genck. Als professor van de landschapsklas aan het Nationaal Instituut voor Schone Kunsten in Antwerpen, wees hij al zijn leerlingen de weg naar Genk. Omdat de jaren op het doek hun tol hebben geëist, wordt het in de tentoonstelling gerestaureerd, vier zondagen lang, ook op Erfgoeddag. Restauratrice Veerle Stinckens demonstreert hoe ze daarbij te werk gaat en beantwoordt vragen van het publiek.

Waar? Emile Van Dorenmuseum Huis van landschap en kunst Henri Declenestraat 21, 3600 Genk
Wanneer? Van 14 tot 16 u.
Organisatie: Emile Van Dorenmuseum

- Volledig toegankelijk

© Stad Genk - dienst Toerisme

7. Rondleiding Visit Thor en schuif mee aan de langste tafel

Visit Thor brengt graag mensen samen en nodigt je uit om plaats te nemen aan de langste tafel. Een symbool van verbondenheid tussen verschillende culturen, die in Genk een nieuw thuis vonden. Want samen tafelen, verbindt mensen over leeftijden en culturen heen. Neem deel aan boeiende workshops en maak kennis met de levendige bedrijvigheid op de oude mijnsite. Laat je meenemen op een boeiende reis achter de schermen van de historische mijnsite van Waterschei. Met een gids verken je de erfgoedruimtes en bewandel je de passerelle. Vervolg je ontdekkingsreis met een wandeling naar de top van de terril en geniet van een adembenemend uitzicht op het Nationaal Park Hoge Kempen. Of verwonder je bij de authentieke verhalen van mijnwerkers over werken en leven in en rond de koolmijn. Je wordt verwend met hapjes, drankjes en randanimatie. Mis deze kans niet om de geschiedenis en dynamiek van Thor Park te ontdekken.

Waar? Thor Park André Dumontlaan 67, 3600 Genk
Wanneer? Van 11 tot 17 u.
Organisatie: Stad Genk - dienst Toerisme i.s.m. het Mijndepot en Nationaal Park Hoge Kempen

- Het plein en het hoofdgebouw zijn volledig toegankelijk. Het ophaal- en schachtgebouw zijn moeilijk toegankelijk.

- Volledig toegankelijk
- Gedeeltelijk toegankelijk
- Niet toegankelijk
- Activiteiten speciaal voor gezinnen met kinderen tot en met 12 jaar

Heusden-Zolder

"Cultureel erfgoed is belangrijk omdat de geschiedenis van ons mijnverleden sterk aan bod komt. Onze jongeren leren het leven van hun overgrootouders en grootouders kennen. Zo kunnen ze het heden en de toekomst van onze multiculturele samenleving beter begrijpen en ernaar handelen. Cultureel erfgoed in onze multiculturele mijngemeente draagt bij om een 'Thuis' te zijn voor iedereen waar je jezelf kan zijn en waar iedereen welkom is."

– Marleen Hoydonckx

© Saskia Schepers

1. Tentoonstelling Dat is thuishkomen

Wat was thuishkomen vroeger? Erfgoedteam Heusden-Zolder werpt samen met de Heemkundige kring van Zolder en de Geschied- en Heemkundige kring van Heusden een blik op het thuisgevoel van het verleden. Met artefacten uit het vroegere museum Woutershof en de collectie van de beide heemkringen tonen we wat er in de huiskamers van vroeger zoal te zien was. Ook verhalen over hoe het vroeger thuis was, komen aan bod door getuigenissen van onze senioren.

Waar? Bibliotheek Heusden-Zolder Sint-Willibrordusplein 8, 3550 Heusden-Zolder
Wanneer? Zaterdag 20 april van 9 tot 12 u. Deze activiteit start op 6 april en loopt verder na Erfgoeddag t.e.m. zaterdag 27 april. Op zondag 21 april is de bibliotheek gesloten.
Organisatie: Erfgoedteam Heusden-Zolder i.s.m. de gemeente Heusden-Zolder, Erfgoed Heusden-Zolder, Heemkundige Kring Zolder, Geschied- en Heemkundige kring Heusden

- Volledig toegankelijk

© Museumwerking Circuit Zolder

2. Tentoonstelling Circuit Zolder, mijn tweede thuis

Circuit Zolder, met een lengte van 4000 meter, 10 bochten waarvan 3 chicanes, een Sacramentsheuvel en 3 lange rechte stukken, kan rekenen op talloze vrijwilligers en medewerkers. Heel wat initiatieven zijn alleen mogelijk dankzij hun inzet en

engagement. Al vanaf het prille begin, in 1963, voelt het racecircuit voor velen als een tweede thuis. De bijzondere band met het circuit vertaalt zich in grappige, ontroerende en soms ook droevige verhalen over allerlei gebeurtenissen. Op Erfgoeddag wil museumwerking Circuit Zolder al deze verhalen graag aan het grote publiek tonen. Een unieke gelegenheid om te ontdekken wat er zich afspeelt achter de coulissen. En wat met de duizenden fans? Zij beleven samen met familie of vrienden het spektakel vanop de eerste rij en genieten van het beste uitzicht. Dompel je onder in de magie van Circuit Zolder en mis deze kans niet om het thuisgevoel te ervaren.

Waar? Museum Circuit Zolder Herderspad 33, 3550 Heusden-Zolder
Wanneer? Van 10 tot 18 u.
Organisatie: Museumwerking Circuit Zolder

- Volledig toegankelijk
- Vanaf 7 jaar

Houthalen-Helchteren

"Na een vakantie wordt onze thuishkomst steeds bevestigd door de schachtbokken die omhoog rijden bij het binnenrijden van onze gemeente. Door het aanzicht van die twee reuzen, voel ik me meteen weer thuis. Zij waren zoveel decennia geleden ook de aanzet om van onze gemeente een nieuwe 'thuis' te worden van zoveel gastarbeiders. Door hun aanwezigheid kunnen wij vandaag genieten van onze multiculturele samenleving. Nergens beter dan Houthalen-Helchteren, nergens beter dan thuis. Cliché, maar oh zo waar."

– Hanne Kellens

1. Lezing Vroeger in ons dorp

Emiel Vanvoorden brengt het verhaal van een klein kerkdorp met een grootse geschiedenis, want hij weet nog hoe het vroeger was. Aan de hand van historische foto's en postkaarten scheidt hij een beeld van het leven in Helchteren, enkele decennia terug in de tijd. Luister naar interessante, soms ontroerende en vaak verrassende verhalen. De lezing wordt opgeluisterd met gedichten, liedjes en een kort toneelstuk.

Waar? Ontmoetingscentrum De Roepsteen Sint-Trudoplein 12, 3530 Houthalen-Helchteren
Wanneer? Van 10 tot 12 u.
Organisatie: Erfgoedwerking Helchteren

- Volledig toegankelijk
- Vanaf 7 jaar

© Gemeente Houthalen-Helchteren

2. Tentoonstelling 100 jaar Simone Reynders: bezige handen, zoekende geest

Studenten projectatelier van de Academie Heusden-Zolder eren met het project '100 jaar Simone Reynders: bezige handen, zoekende geest' het leven en het werk van de uit Houthalen afkomstige kun-

stenares. Simone Reynders was naast bezielster van het Filip Neri Lyceum te Houthalen ook keramiste en textielkunstenaar. Haar kleurrijke wandtapijten ontstonden organisch, waarbij ze met eindeloos geduld en op intuïtieve wijze diverse naald-technieken en haakwerk combineerde: steeds meer puzzelstukjes werden toegevoegd tot een kleurrijk geheel. Via een rijke symboliek gaat ze in haar werk op zoek naar de diepste lagen van het mens-zijn, geeft ze dromen een uiterlijke vorm en wil ze het transcendentie bereiken: het mens-zijn staat centraal, gekaderd in een groter geheel van wedergeroepen, gesitueerd in de kosmos. In dit expo-project werden de studenten projectatelier uitgedaagd hun artistieke grenzen te verleggen en te reflecteren over het werk en gedachtengoed van Simone Reynders.

Waar? Twee locaties: Kerkje van Laak, Kleine Heresteeg 122 en Sint-Jozef Werkmankerk, Torenstraat 27, 3530 Houthalen-Helchteren
Wanneer? Van 10 tot 17 u. De activiteit loopt verder na Erfgoeddag.
Organisatie: Gemeentelijke Academie voor Beeldende Kunsten, Heusden-Zolder i.s.m. Geschied- en Heemkundige Kring de Klonkviool, gemeente en Cultuurhuis Casino Houthalen-Helchteren, Stadsmus Hasselt, Virga Jessecomité, ECRU en verschillende welzijnsorganisaties.

- Volledig toegankelijk

© Geschied- en Heemkundige Kring de Klonkviool

3. Tentoonstelling Bij ons in de Dorpsstraat

Met de Dorpsstraat wordt de vanouds belangrijkste doorgangsweg in een dorp aangeduid. Deze oude straat in Houthalen-Helchteren krijgt dankzij de groene verbinding met de mijnsite een heuse opwaardering. Maar hoe zag de Dorpsstraat er een eeuw geleden uit? Welke verhalen onthult ze? In het landschapspark aan de Pastorie stap je terug in de tijd. De tuin toont via levensgrote foto's de sfeer van toen. Wandel tussen verschillende panelen en beleef het straatbeeld van weleer. Maak een selfie of groepsfoto bij één van de historische foto's. Of kom verkleed in de stijl van de jaren '20, '30, '40 of '50 om het plaatje compleet te maken. Sluit de wandeling af met een bezoek aan de unieke fototentoonstelling in de Pastorie en in het NAC, tegenover de Pastorie. Laat je betoveren door ontroerende portret- en groepsfoto's en foto's van feestelijke bijeenkomsten, die het leven van toen in de Dorpsstraat in beeld brengen. Misschien herken jij jezelf of spot je oude bekenden!

Waar? Twee locaties: Oude pastorie, Pastoriestraat 13 en Nieuw Administratief Centrum (NAC), Pastoriestraat 30, 3530 Houthalen-Helchteren
Wanneer? Van 10 tot 17 u. De activiteit loopt verder na Erfgoeddag tot 12 mei 2024
Organisatie: Geschied- en Heemkundige Kring de Klonkviool i.s.m. de gemeente Houthalen-Helchteren

- Volledig toegankelijk
- Vanaf 7 jaar

4. Belevingsparcours Circles of life. Mijn gang van het leven

Het B.R.O.N.-kunstcollectief kiest bewust voor de schoonheid van het menselijk bestaan. Zes creatieve zielen leiden het publiek letterlijk via een natuurlijke

noodingang naar een circulaire installatie van artistieke beelden en kunstige foto's met een subtiele knipoog naar het Limburgse mijnverleden. Een donkere tunnel zorgt onverwacht voor licht aan het einde en nodigt elke bezoeker uit voor een moment van reflectie en bezinning over het eigen leven. Tot slot monden alle prikkels en gevoelens uit in persoonlijke gesprekken of verhalen op een prachtige plek te midden van rust en stilte.

Op Erfgoeddag doorbreekt het kunstcollectief op artistieke wijze de vicieuze 'Circle of life' en gaat samen met jou op zoek naar nieuwe ervaringen. Ga op avontuur naar het verleden, het heden en de toekomst. Op die manier wordt hun artistieke huis, jullie warme thuis. Er is geen nooduitgang, want iedereen wordt veilig terug thuis bij zichzelf gebracht. Wel-kom!

Waar? De Goei Wei, Weidestraat 9, 3530 Houthalen-Helchteren
Wanneer? Van 10 tot 18 u.
Organisatie: B.R.O.N. kunstcollectief i.s.m. vzw L.A.C.H. De Goei Wei

- Volledig toegankelijk

© Limburgs Landschap

5. Workshop

Bouw zelf een vogel(t)huisje

Wat is er leuker dan broedende vogels in je tuin? Maak zelf een vogelhuisje voor de vogels en laat ze thuiskomen in hun eigen nestje. Door in april nog vogelhuisjes op te hangen, kunnen Afrikareizigers zoals de gekraagde roodstaart en de bonte vliegenvanger ook nog genieten van een warme thuis. Ze overwinteren in Afrika en arriveren pas laat in het voorjaar terug in ons land, na een lange reis van ongeveer 5000 kilometer. Best knap, toch? Maar hoe begin je aan een vogel(t)huisje? Handige Harry's of Harriettes helpen jou graag bij het timmeren van een thuis voor de vogels. Is jouw vogel(t)huisje af en rest er nog tijd, dan kan je deze pimpen met allerlei kleuren of symbolen die jou aan thuis doen denken. Wil jij de vogels een thuis geven? Schrijf je tijdig in, want de plaatsen zijn beperkt en neem jouw vogel(t)huisje mee naar huis. Deze activiteit richt zich niet enkel tot kinderen, volwassenen zijn meer dan welkom om de handen uit de mouwen te steken.

Waar? Bezoekerscentrum Hengelhoef Hengelhoefdreef 6, 3530 Houthalen-Helchteren
Wanneer? Van 13.30 tot 15.30 u.
Reserveren? Wil jij zeker zijn dat je kan deelnemen aan de activiteit? Reserveer dan tijdig, want de plaatsen zijn beperkt. Reserveren kan tot 17 april via hengelhoef@limburgs-landschap.be of telefonisch via 011 53 02 51.
Organisatie: Limburgs Landschap i.s.m. Natuurpunt Houthalen-Helchteren en de gemeente Houthalen-Helchteren

- De smalle ingang tot de workshopruimte bemoeilijkt de doorgang voor rolstoelgebruikers.
- Vanaf 8 jaar

6. Rondleiding

Thuiskomen in Hengelhoef: wandelen door de geschiedenis

Voor heel wat vakantiegangers was Hengelhoef een plaats waar zij de drukte achter zich konden laten en zich thuis voelden. Maar wist je dat voor de Norbertijnen, barones Emilie Wittouck en Meng de Boswachter, Hengelhoef ook hun thuis was?

© Limburgs Landschap

Wandel met gids Thomas doorheen de geschiedenis van Hengelhoef en haar gasten. Breng achteraf een bezoek aan de overzichtsexpo en sluit af met een gratis kasteelbier in Kasteel Engelhof.

Waar? Bezoekerscentrum Hengelhoef Hengelhoefdreef 6, 3530 Houthalen-Helchteren
Wanneer? Van 14 tot 16 u.
Reserveren? Wil jij zeker zijn dat je kan deelnemen aan de activiteit? Reserveer dan tijdig, want de plaatsen zijn beperkt. Reserveren kan tot 17 april via hengelhoef@limburgs-landschap.be of telefonisch via 011 53 02 51.
Organisatie: Limburgs Landschap i.s.m. de gemeente Houthalen-Helchteren

- Volledig toegankelijk
- Vanaf 12 jaar

Leopoldsburg

“Cultureel erfgoed is de levende erfenis van onze geschiedenis, een spiegel van identiteit en een bron van verbondenheid. Het weerspiegelt de ziel van samenlevingen. Het thema ‘thuis’ roept het warme gevoel op van vertrouwde tradities en gedeelde waarden. In het behouden van ons cultureel erfgoed koesteren we niet alleen het verleden, maar creëren we ook een betekenisvolle toekomst, waarin onze roots als fundament dienen voor groei, begrip en eenheid.”

– Marleen Kauffmann

© Andy Cieris

1. Tentoonstelling

Taös in Héppe

Heb jij al eens stilgestaan bij wat je thuis allemaal doet? Je spreekt dialect, hanteert gewoontes, bewaart geheimen of deelt ze, maakt kleine momenten tot grote herinneringen, neemt foto's, luistert naar muziek en nog zoveel meer. Maar op een bepaald moment verlaten we thuis. We gaan op kot, kamp of internaat, wonen alleen of gaan samenwonen, stichten een

gezin, verhuizen naar een ander land voor de liefde of voor het werk, ... en creëren een nieuw thuis. Het museum Heemkring Heppen nodigt jou van harte uit om je te verdiepen in al deze thema's. Daarbij wordt speciale aandacht besteed aan het Heppens dialect. Aan de hand van documenten, foto's, videofragmenten, gedichten en sprekers wil het museum jou in Heppen 'taös' laten voelen. Vul de tentoonstelling aan en vertel over jouw thuisgevoel. Wat maakt jouw huis tot een thuis?

Waar? Museum Heemkring Heppen Pastoor Aertstraat 7, 3971 Leopoldsburg
Wanneer? Van 13 tot 17 u.
Organisatie: Heemkring Heppen

- Volledig toegankelijk
- Vanaf 6 jaar

Maasmechelen

“Cultureel erfgoed in Maasmechelen is waardevol omdat het de unieke mix van weelderige natuur en onder andere een rijke mijngeschiedenis belichaamt. Het is een essentieel onderdeel van onze identiteit en geschiedenis. Een levend verhaal dat tradities, architectuur en kunst omvat die ons verbinden met het verleden. Het helpt ons om te begrijpen waar we vandaan komen en draagt bij aan een rijke en diverse culturele ervaring.”

– Corrie Bemelmans

1. Rondleiding

Waar de molenaar thuis is

Welkom in de prachtige korenmol 'Nieuw Leven'! Op korenmolens wordt graan tot meel gemalen. Dit meel is de basis van ons brood dat vroeger thuis dagelijks werd gebakken. Maar van meel kunnen we nog vele andere producten maken, zoals pannenkoeken en pizza's. Deze halfopen standaardmolen uit 1801 behoorde tot het domein van de familie Vilain XIII. In 1945 werd dit historisch erfgoed als monument beschermd en is één van de oudste windmolentypes in ons land. Na een grondige restauratie in 1995 geeft de molen nu twee keer per maand het beste van zichzelf. Op Erfgoeddag zet de molenaar de deuren van de molen open voor het grote publiek. Hij vertelt over het leven als molenaar, hoe graan tot meel wordt gemalen en waarom dit unieke bouwwerk zijn tweede thuis is.

Waar? Molen Nieuw Leven Molenstraat 48, 3630 Maasmechelen
Wanneer? Van 13 tot 17 u.
Organisatie: Visit Maasmechelen

- De molen is te bereiken via een steile, smalle trap en is jammer genoeg niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

© Visit Maasmechelen

2. Presentatie

Eisden-Tuinwijk: een mijnwerkersverhaal over huisvesting in een groene omgeving

Eisden-Tuinwijk in Maasmechelen is ontosmakelijk verbonden met de steenkoolactiviteit die aan het begin van de 20ste eeuw ontstond in Limburg. Naar het idee van de Engelse 'garden city' bouwde de mijn

een enorm aantal woningen voor hun arbeiders, bedienden en hoger personeel, gegroepeerd in de mijnclités. Maar wist je dat naast woningen ook andere bijzondere woonvormen ontstonden om de talrijke gastarbeiders onderdak te bieden? Denk maar aan gastgezinnen, logementshuizen of de barakken uit het Russisch krijgsgevangenkamp. Wil jij meer weten over de geschiedenis van deze bijzondere woonvormen? Of ben je benieuwd naar het ontstaan, het leven en wonen in Eisden-Tuinwijk? Zet dan je beste beentje voor en beklim de indrukwekkende, 54 meter hoge toren van de Sint-Barbarakerk. Geniet van een adembenemd uitzicht en ontdek het unieke verhaal van de mijnwerkersclité. Neem zeker jouw verrekijker mee om het woonpark van 115 hectare in detail te bewonderen.

Waar? Toren Sint-Barbarakerk Kastanjelaan z/n, 3630 Maasmechelen
Wanneer? Van 13.30 tot 17.30 u.
Organisatie: Tuinwijk2020 i.s.m. Stichting Erfgoed Eisden, de Kerkfabriek Sint-Barbara en de gemeente Maasmechelen - dienst Erfgoed

- De smalle, wenteltrap van 300 treden naar de kerktoren is helaas niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

© Visit Maasmechelen

3. Rondleiding

Welkom thuis koppel!

Op de hoek van de Marie Joséstraat en de Dopheidestraat in het hart van de oude mijnwerkersclité Eisden-Tuinwijk, vind je het Museum van de Mijnwerkerswoning. Het museum is gevestigd in een tweewoonst uit 1925 en neemt je mee naar het leven van de mijnwerkers (koppels) in de jaren '30. De typische meubels, eigentijds behang, specifieke verf- en schildertechnieken, een krakende radio, souvenirs en een originele stroomverdeler geven je een goed beeld van het dagelijks leven van de mijnwerker. Welkom! Treed binnen en stap in onze teletijdmachine naar het verleden! Ervaar het thuisgevoel van de mijnwerker in deze bijzondere woning. Een gepassioneerde gids leidt je rond en vertelt leuke anekdotes bij elke kamer van het huis. Reserveer tijdig en grijp de kans om meer te weten te komen over deze woonvorm met hun specifieke wooncultuur.

Waar? Museum van de Mijnwerkerswoning, Marie Joséstraat 3, 3630 Maasmechelen
Wanneer? Van 10 tot 12 u. en van 13.30 tot 17.30 u.
Reserveren? Interesse in deze activiteit? Schrijf je dan vlug in, want de plaatsen zijn beperkt. Reserveren kan tot 17 april, 18 u. via info@erfgoedeisden.be
Organisatie: Stichting Erfgoed Eisden i.s.m. Tuinwijk2020, de Kerkfabriek Sint-Barbara en de gemeente Maasmechelen - dienst Erfgoed

- De eerste verdieping van het museum is niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers
- Vanaf 6 jaar

4. Tentoonstelling

Heyvis, een thuis sinds 1957

In woonzorgcentrum Heyvis vinden bewoners een nieuwe thuis, maar voor de meesten is dit hun laatste thuis. De meesten blikken terug op een thuisgevoel tijdens hun jeugdijaren, als volwassene en nu als senior. De tentoonstelling geeft een historische schets van het oude rusthuis Sint-Jan dat de overgang maakte naar een modern woonzorgcentrum Heyvis. In de cafetaria van Heyvis (oud Vuchter dialect voor 'thuis') tonen oude en recente foto's een impressie van 'thuis zijn' in de jaren '50 tot vandaag. Enkele huidige bewoners vertellen graag over de verschillen maar ook de gelijkenissen tussen vroeger en nu.

Waar? Cafetaria de Mèrt, Woonzorgcentrum Heyvis Rijksweg 106, 3630 Maasmechelen
Wanneer? Van 14 tot 17 u.
Organisatie: Woonzorgcentrum Heyvis

- Volledig toegankelijk

5. Tentoonstelling

Opgrimbie, thuis vanuit de lucht

Tijdens deze editie van Erfgoeddag pakt 't Oude Grimbiaca opnieuw uit met een interactieve tentoonstelling. Bekijk foto's uit de jaren '80 en '90 vanuit een heel bijzondere invalshoek. Eentje vanop 300 meter hoogte, wel te verstaan. De foto's werden op verschillende tijdstippen gerealiseerd door gespecialiseerde bedrijven en te koop aangeboden aan de inwoners. Ongetwijfeld kregen deze foto's een speciale plaats in de huiskamer. Want hoe uniek is het om in een tijd vóór Google Earth je huis vanuit de lucht te zien? De tentoonstelling geeft een overzicht van hoe Opgrimbie er toen uitzag. Is er veel veranderd? Welke hartverwarmende verhalen bevinden zich achter de gevel? Ga met elkaar in gesprek en deel jouw herinnering aan thuis.

Waar? Wijkcentrum Opgrimbie Hoekstraat 1, 3630 Maasmechelen
Wanneer? Van 10 tot 18 u.
Organisatie: Heemkundige kring 't Oude Grimbiaca i.s.m. de Politie Lanaken-Maasmechelen

- Volledig toegankelijk

6. Tentoonstelling

Thuis zoveel jaren geleden

Deze unieke fototentoonstelling brengt je terug naar de tijd van toen en toont het alledaagse leven thuis door de ogen van familie, vrienden, burens of kennissen. Je krijgt een blik op hoe bewoners van Opgrimbie tot 1960 leven, wonen, ontspannen, werken en hun vrije tijd invullen. Elke foto vertelt een persoonlijk verhaal, waarbij men met trots poseert voor, naast, achter, in, bij en rond de woning. Herleef de charme van het verleden in een omgeving waar iedereen elkaar kent en thuis zo vaak mogelijk op de gevoelige plaat werd vastgelegd. Misschien spot jij wel een oude bekende!

Waar? Sint-Kristoffelkerk Heirstraat 515, 3630 Maasmechelen
Wanneer? Van 10 tot 17.30 u.
Organisatie: Stichting Erfgoed Opgrimbie

- Volledig toegankelijk

7. Demonstratie

Ervaar het thuisgevoel van vroeger

Tijdreizen? Dat gaat! Bij landbouwmuseum De Nostalgie keer je terug naar over-overgrootmoeders tijd. Een nostalgische terugblik naar hoe het leven thuis was. In verschillende themahoeken wordt het zware, maar tegelijk mooie (boeren)leven van vroeger in beeld gebracht. Achterhaal in de oude woonkamer wat het 'zagmenneke' is. Ga op zoek naar spullen die je vroeger in de keuken vond. Of ontdek in de melkerij een unieke melkfiets. Maak in dit bijzondere museum kennis met oude landbouwwerktuigen, authentieke fietsen met hulpmotor, paardenkoetsen, modelbouw, gereedschappen en voorwerpen die vroeger op het land of in het huishouden werden gebruikt. Zowel jong als oud kunnen hun ogen tijdens Erfgoeddag goed de kost geven. Nieuw in het museum te ontdekken is de themahoek over het vroegere "kinderheil", waarbij een verpleegster de zui-geling thuis bezocht en de ontwikkeling van het kindje opvolgde.

Waar? Landbouwmuseum De Nostalgie Pastoor Goossenslaan 29, 3631 Maasmechelen
Wanneer? Van 10 tot 18 u.
Organisatie: Landbouwmuseum 'de Nostalgie' i.s.m. erfgoedliefhebbers rond oldtimers, modelbouw, oude ambachten, paardenkoetsen, statische en stationaire motoren, ...

- Volledig toegankelijk

8. Demonstratie

Smid annex kunstenaar

Gitzwarte kolen in een haard, oranje-rood gloeiend heet ijzer, het overdrovende gekling van metaal op metaal in een ritmische cadans vult een ruimte. De smederij is van oudsher een verzamelplaats voor allerlei vaklieden. Door de centrale ligging in het dorp en omdat men er regelmatig passeerde, was de smidse een ontmoetingsplaats. Het was er, zeker in de winter, gezellig warm om tijdens het wachten een babbeltje te slaan. Er werden sterke en amusante verhalen verteld. Seth Martens wil deze sfeer bij de bezoeker op Erfgoeddag terug oproepen en vertelt met veel vuur over zijn passie voor dit eeuwenoude

© Stichting Erfgoed Opgrimbie

ambacht. Zijn prachtig smeedwerk is een waar kunstwerk, want ambachtswerk zorgt voor eigenheid en authenticiteit in het afgewerkte product.

Waar? Landbouwmuseum De Nostalgie Pastoor Goossenslaan 29, 3631 Maasmechelen
Wanneer? Van 10 tot 18 u.
Organisatie: Seth Martens i.s.m. Landbouwmuseum 'de Nostalgie'

- Volledig toegankelijk

© KijkKerk Uikhoven

9. Voorlees- of vertelactiviteit

Verhalen Uit De KlankKast

Met 'Verhalen Uit De KlankKast' presenteert De KijkKerk in Uikhoven een gemakkelijke en boeiende namiddag rond het erfgoedthema 'Thuis'. Erik Kortleven vertelt en leest voor uit zijn archief van verrassende Heimatverhalen. Met betoverende muziekcomposities vlecht De Koninklijke Fanfare Sint-Lucie van Uikhoven het gesproken woord aan elkaar. Hun muziek onderbouwt harmonieus de verhaallijnen en scheidt zo passende sfeerbeelden die de luisteraars zullen plezieren en ontroeren. Dit alles gaat door om 18 u. Tevens kan je de hele dag de prachtige St-Niklaaskerk en het museum 'KijkKerk' bezichtigen. Ook de mooie Lourdesgrot naast de kerk is de moeite waard om te bewonderen.

Waar? Kijkkerk Uikhoven Schoorstraat 11, 3631 Maasmechelen
Wanneer? Van 11.30 tot 20 u.
Organisatie: KijkKerk i.s.m. de Koninklijke Fanfare St-Lucie

- Volledig toegankelijk

ECRU creëert ruimte voor erfgoed- en cultuurpotentieel

In mei 2022 werd ECRU Erfgoed officieel boven de doopvont gehouden. Sinds die dag spreken we niet langer van Erfgoedcel Mijn-Erfgoed, maar bundelen we samen met ECRU Cultuur de krachten onder het merk ECRU. Met ondersteuning van de Vlaamse Overheid en de gemeenten As, Beringen, Genk, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Leopoldsburg en Maasmechelen wakkeren we de cultuur- en erfgoedspirankel aan in onze regio. ECRU Erfgoed staat voor de verderzetting van onze werking zoals deze al meer dan vijftien jaar bestaat, maar welke diensten biedt ECRU dan allemaal precies aan? Deze getuigenissen bieden alvast een mooi antwoord op die vraag.

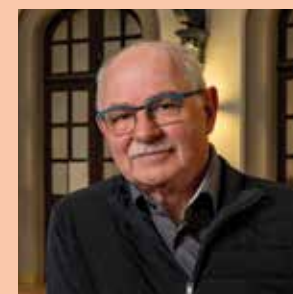
Swa Hemelaers
Citévolk Spreekt

"Onze erfgoedvereniging Citévolk Spreekt zet zich sinds 2005 in om de geschiedenis van de cité Beringen-Mijn te bewaren voor het nageslacht. Daarvoor kunnen we altijd rekenen op de hulp van ECRU. Ze ondersteunen niet enkel financieel, maar ze denken actief mee over de realisatie van onze erfgoedprojecten. Op dit moment verwerken we elke vrijdag in het Inloophuis in Beringen roerend erfgoed bestaande uit oude foto's, artikels, postkaarten, enzovoort. Bewoners van Beringen-Mijn komen langs met beeldmateriaal, dat wij voor hen inscannen. Zij krijgen het materiaal dan terug of schenken het aan onze vzw. Ons doel is om op termijn al dit erfgoedmateriaal digitaal te ontsluiten, zodat informatie die dreigt verloren te gaan digitaal geraadpleegd kan worden. We kunnen daarbij nog zeker helpende handen gebruiken."

Leandro Cinus
Vormingswerker
Arktos vzw

"Sinds 2022 werk ik samen met ECRU aan het project Klub Karbon. Klub Karbon focust op jongeren tussen 14 en 25 jaar die moeilijker te bewegen zijn naar kunst- en cultuurorganisaties. Vanuit Arktos bereiken we deze jongeren en werken we samen met de vier culturele centra van Houthalen-Helchteren, Heusden-Zolder, Leopoldsburg en Beringen. Deze samenwerkingen zorgen ervoor dat er zowel budgettaire als organisatorische ondersteuning kwam, waardoor jongeren via masterclasses, workshops, podiumkansen en intensieve begeleiding hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Jongeren ontdekken hun passies, krijgen kansen en zijn een inspiratie voor andere jongeren. Zo hebben we bijvoorbeeld met enkele jongeren een contract met een platenmaatschappij kunnen vastleggen, waardoor ze nu onder hun eigen label werken. Een topprestatie!"

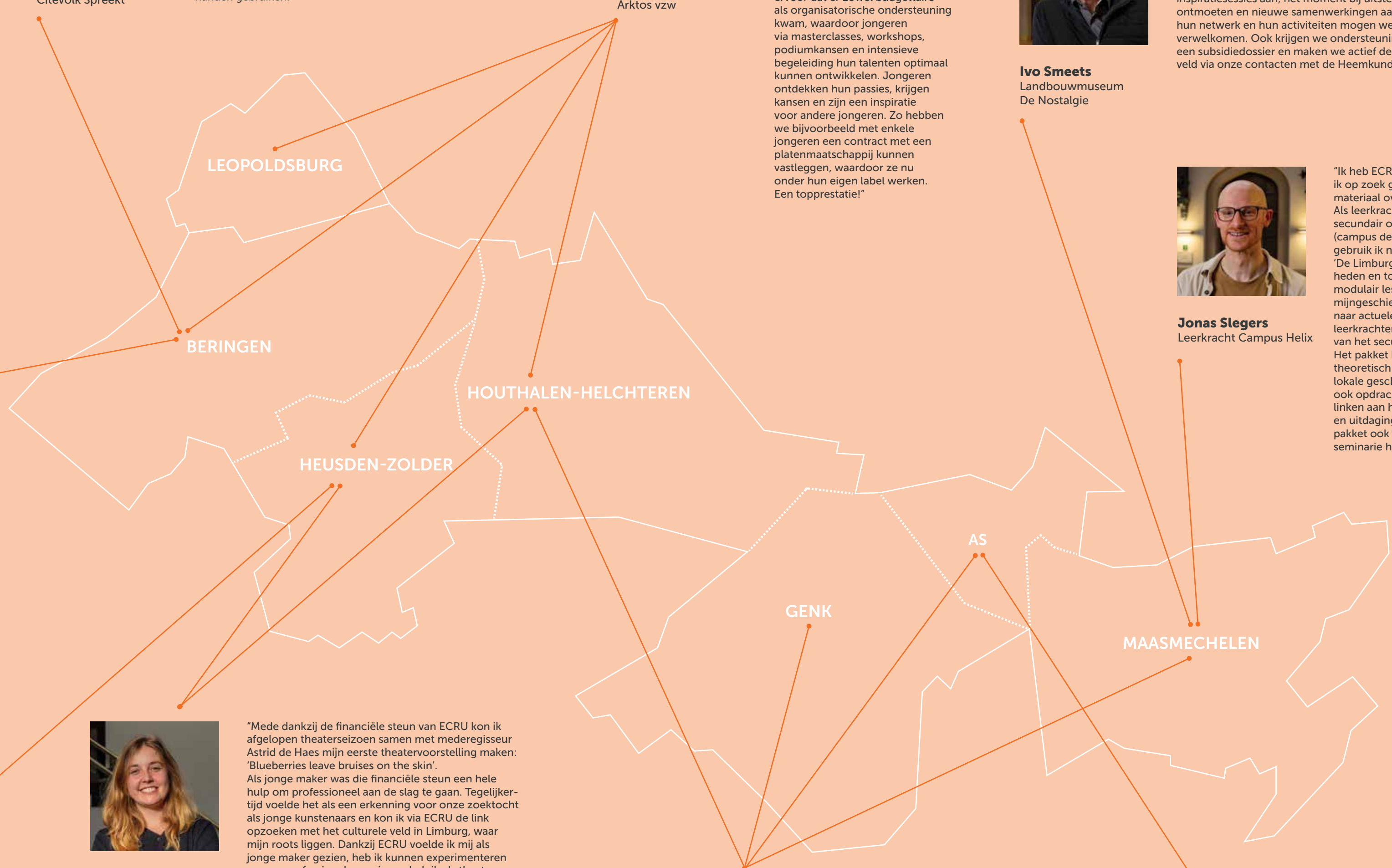
Ivo Smeets
Landbouwmuseum
De Nostalgie

"Voor de werking van het landbouwmuseum, kan ik altijd terugvallen op ECRU. In het landbouwmuseum stellen we het leven van de landbouwer van 1850 tot nu tentoon aan de hand van een ruime collectie bestaande uit werktuigen, machines, gebruiksvoorwerpen en voertuigen. ECRU ondersteunt ons communicatief, maar biedt ook info – en inspiratiesessies aan, hét moment bij uitstek om erfgoedcollega's te ontmoeten en nieuwe samenwerkingen aan te gaan. Mede dankzij hun netwerk en hun activiteiten mogen we jaarlijks vele bezoekers verwelkomen. Ook krijgen we ondersteuning bij het schrijven van een subsidiedossier en maken we actief deel uit van het erfgoedveld via onze contacten met de Heemkundige Kringen."

Jonas Slegers
Leerkracht Campus Helix

"Ik heb ECRU leren kennen toen ik op zoek ging naar educatief materiaal over ons mijnverleden. Als leerkracht geschiedenis in het secundair onderwijs in de Mijnstreek (campus de helix in Maasmechelen) gebruik ik nu het educatief pakket 'De Limburgse Mijnstreek verleden, heden en toekomst'. Dit is een modulair lessenpakket over de mijngeschiedenis met referenties naar actuele thema's voor leerkrachten uit de derde graad van het secundair onderwijs. Het pakket biedt de kans om theoretisch in te gaan op de lokale geschiedenis, maar bevat ook opdrachten die het mijnverleden linken aan hedendaagse thema's en uitdagingen. Daarom heb ik het pakket ook gebruikt tijdens het seminarie humane wetenschappen."

Filip Delarbre
Mijnmuseum Beringen

"In de loop van de voorbije jaren hebben ECRU en het Mijnmuseum voor tal van projecten met elkaar samengewerkt: voor permanente educatieve programma's, voor tijdelijke expo's, voor digitalisering van archieven,... Telkens ontstaat er een vruchtbare wisselwerking tussen het museum en ECRU. De meerwaarde van de samenwerking gaat veel verder dan het verlenen van financiële ondersteuning: gezamenlijke brainstormsessies, overlegmomenten en projectbegeleiding zorgen ervoor dat een project steeds kwalitatief tot zijn recht komt. Maar misschien wel de grootste troef van ECRU is de laagdrempeligheid van de organisatie. De medewerkers van ECRU staan met beide voeten in het veld: ze zijn nadrukkelijk aanwezig in de streek, direct aanspreekbaar en vlot bereikbaar. Ze stellen hun uitgebouwd netwerk graag ter beschikking van de streek."

Mona Thijs
Theatermaakster

"Mede dankzij de financiële steun van ECRU kon ik afgelopen theaterseizoen samen met mederegisseur Astrid de Haes mijn eerste theatervoorstelling maken: 'Blueberries leave bruises on the skin'. Als jonge maker was die financiële steun een hele hulp om professioneel aan de slag te gaan. Tegelijkertijd voelde het als een erkenning voor onze zoektocht als jonge kunstenaars en kon ik via ECRU de link opzoeken met het culturele veld in Limburg, waar mijn roots liggen. Dankzij ECRU voelde ik mij als jonge maker gezien, heb ik kunnen experimenteren op een professionele manier en heb ik als theatermaker de brug kunnen slaan tussen mijn twee werelden – Antwerpen en Limburg."

Jamal Kazza
NEI TRED vzw

"NEI TRED vzw organiseert sociaal-culturele, educatieve en onderwijsgerichte werkvormen voor jongeren van 15 tot en met 25 jaar. We geloven vanuit NEI TRED vzw dat jongeren, door actief deel te nemen aan onze activiteiten, hun identiteit ontdekken. We fungeren als een verbindende schakel in de jongerenwereld: doordat we talent- en persoonsgericht werken tijdens onze sociaal-artistische projecten, ontwikkelen zij zich tot gelijkwaardige burgers in de maatschappij. ECRU gelooft in ons en zet volop in op talentontwikkeling. Vanuit onze werking zijn we ongelooflijk dankbaar dat ECRU ons ondersteunt bij de bewustmaking van jongeren van hun vaardigheden, competenties en talenten."

Karel Baeten
Limburgs Volkskundig Genootschap

"Onze samenwerking is voor het Limburgs Volkskundig Genootschap (LVG) een grote meerwaarde. Al sinds onze oprichting is ECRU een gewaardeerde partner in de zoektocht naar goede bestaande maar zeker ook vernieuwende visies op erfgoed. ECRU zoekt actief mee naar passende oplossingen, biedt vaak net dat extra financiële zetje waardoor projecten sneller of beter mogelijk gemaakt worden. Hun expertise en kennis van het werkveld is hierin een extra troef. We vinden gemakkelijker de juiste weg in regelgeving, subsidiereglementen, maar kunnen ook terugvallen op hun netwerk. Daarnaast zijn het LVG en ECRU geregeld partners in werkgroepen of overlegmomenten. Hierdoor kunnen we samen meer gewicht in de schaal leggen bij de ontwikkeling van initiatieven in de Mijnstreek en bij uitbreiding in Limburg."

Inge Mariën
TG Motus

"ECRU heeft theatergroep MOTUS geholpen bij onze eerste productie 'Wit Goud, Zwart Stof', theaterstuk over het melkmeisje Hilda Put, het leven in de mijn en de mijnsluiting in Heusden-Zolder. Ook voor onze recente productie 'Het meisje met de zwavelstokjes' kregen we naast financiële ondersteuning en advies over de opmaak van een projectdossier de kans om participatief theater te maken. Samen met andere organisaties naar een eindresultaat groeien is enorm stimulerend. We ontvangen niet alleen financiële en communicatieve steun, maar ook tools om in de toekomst te blijven gaan voor waardevolle en kwalitatieve theaterproducties. Wij zijn ECRU daar enorm dankbaar voor."

Borrelt er een lumineus idee voor een project? Wil je graag advies over projectsubsidies? Of zoek je partners? Kijk dan op www.ecru.be en ontdek je mogelijkheden.

Vind de perfecte match in de Mijnstreek

Wat kan jij als leerkracht doen tijdens de Erfgoedweken?

Zie jij het als leerkracht ook zitten om een lesuur uit handen te geven aan zo'n klasbak?

Of misschien trek je er liever met je klas op uit voor een VIP-bezoek? Laat het ons weten via ulrike@ecru.be en we houden je op de hoogte van ons aanbod.

Aanbod Erfgoedweken ECRU Erfgoed:
www.cultuurkuur.be/agenda/zoeken?q=Erfgoedcel_ECRU

ECRU

ERFGOED

WORD VRIJWILLIGER. MAAK HET VERSCHIL

Ben jij op zoek naar een zinvolle vrijetijdsbesteding? Heb jij een boon voor het verleden?

Geïnteresseerd om uniek erfgoed te helpen bewaren en ontsluiten? Word dan vrijwilliger bij ECRU Erfgoed en/of bij lokale verenigingen gevestigd in de gemeenten As, Beringen, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Genk en Maasmechelen.

Als vrijwilliger draag jij een steentje bij aan een mooie toekomst voor het erfgoed in de Mijnstreek.

De taken zijn zeer uiteenlopend: jong én oud kennis laten maken met educatieve pakketten rond erfgoed, events helpen voorbereiden, zorg dragen voor specifieke collecties, betrokken zijn bij inventarisatietrajecten, als Erfgoeddag-reporter jouw foto- en videografische skills tonen, ...

Dit zijn maar enkele taken waarvoor ECRU steeds gepassioneerde erfgoedvrijwilligers zoekt.

Heb jij interesse? Laat van je horen!

Contacteer ons via info@ecru.be

Naargelang jouw interesse zoeken wij naar de perfecte match. Neem zeker een kijkje op www.ecru.be.

WEDSTRIJD: DOE MEE EN WIN!

Wil jij tijdens Erfgoeddag kans maken op een bijzondere prijs? Benieuwd?

Kijk snel op www.ecru.be/erfgoeddag en ontdek wat je hiervoor moet doen en hoe je kan deelnemen!

Even kennismaken?

Hallo, aangenaam. Wij zijn ECRU Erfgoed, de erfgoedcel van ECRU. ECRU Erfgoed brengt het cultureel erfgoed uit de gemeenten As, Beringen, Genk, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren en Maasmechelen in kaart, helpt het bewaren en maakt het toegankelijk voor een breed publiek, dat alles in samenwerking met de vele aanwezige (erfgoed-) verenigingen. Als erfgoedcel nemen wij de rol op van regionale coördinator van de jaarlijkse Erfgoeddag, dit jaar op 21 april – ook in jouw buurt.
www.ecru.be/erfgoeddag

Jongeren met een hart voor erfgoed gezocht

Jullie zijn de toekomst. Daarom willen we jou ook graag betrekken bij de werking van ECRU Erfgoed.

Heb jij een hart voor erfgoed? Wil je graag meewerken aan één van onze projecten? Laat van je horen via info@ecru.be.

AL LEREND GENIETEN VAN CULTUREEL ERFGOED TIJDENS DE ERFGOEDWEEKEN

Wil jij graag kinderen, jongvolwassenen of volwassenen onderdompelen in de wondere wereld van het cultureel erfgoed in de Mijnstreek?

Dan kan jij een activiteit organiseren voor de Erfgoedweken, gericht op het onderwijs. Trek er als klasbak op uit en deel een lesuur jouw expertise en passie met scholieren in de Mijnstreek. Of nodig een klas uit als VIP op locatie.

Meer weten?

Stuur een mail naar ulrike@ecru.be. Lees alles over de Erfgoedweken – editie 2023 op de nieuwspagina van www.ecru.be en geniet van een terugblik naar een bonte, beestige bende!

www.ecru.be/nieuws-detail/erfgoedweek-2023

ZELF EEN ACTIVITEIT VOOR ERFGOEDDAG EDITIE 2025 ORGANISEREN?

Geprikkeld door het boeiende aanbod in de ECRU-regio? Jeuken je handen om zelf een activiteit op Erfgoeddag te organiseren? Dat kan! Elk jaar krijgen erfgoedgemeenschappen en -liefhebbers op Erfgoeddag de kans om hun cultureel erfgoed in de kijker te zetten. Dit doen ze via workshops, tentoonstellingen, lezingen, demonstraties, ... en nog veel meer. Heb jij ook een passie voor erfgoed? Bezit jij een collectie die je wilt tonen aan Vlaanderen?

Zet jouw erfgoedactiviteit op Erfgoeddag dan nog eens extra in de kijker.

Interesse om een activiteit op Erfgoeddag te organiseren?

Mail dan naar ulrike@ecru.be. Neem zeker ook een kijkje op www.ecru.be/erfgoeddag